

Міністерство освіти і науки України
Національний університет „Львівська політехніка”
Відділ з питань пожежної безпеки та цивільного захисту

Затверджено наказом ректора
НУ „Львівська політехніка”
від „03” січня 2020 року
№ 2-1-10

І Н С Т Р У К Ц І Я №16

Про заходи пожежної та техногенної безпеки під час проведення будівельно-монтажних робіт у приміщеннях та на території Національного університету „Львівська політехніка”

І Н С Т Р У К Ц І Я №16

про заходи пожежної та техногенної безпеки під час проведення будівельно-монтажних робіт у приміщеннях та на території Національного університету “Львівська політехніка”

1. Галузь застосування

Ця інструкція поширюється на всі види будівельно-монтажних робіт і є обов'язковою для вивчення й виконання всіма посадовими особами та працівниками, залученими до таких робіт.

Відповідають за пожежну безпеку окремих ділянок будівництва, наявність і справне утримування засобів пожежегасіння, своєчасне виконання передбачених проектом протипожежних заходів несуть керівники робіт на цих ділянках, які призначаються наказом.

Відповідальними за пожежну безпеку та цивільний захист побутових, допоміжних і підсобних приміщень є посадові особи, яким підпорядковані вказані приміщення.

2. Вимоги пожежної безпеки

Розміщення виробничих, складських та допоміжних будівель і споруд на території будівництва має відповідати затвердженому в установленому порядку будгеплану, опрацьованому в складі проекту організації будівництва.

Будівлі, що зводяться, тимчасові споруди, підсобні приміщення, а також будівельні майданчики забезпечуються первинними засобами пожежегасіння.

На кожній тимчасовій (мобільній) будівлі та споруді розміщуються таблички із зазначенням її призначення, інвентарного номера, прізвище відповідального за її експлуатацію та пожежну безпеку.

У разі збереження існуючих споруд належить опрацювати відповідні протипожежні заходи щодо забезпечення їхньої пожежної безпеки.

До всіх будівель, що зводяться, допоміжних споруд, у тому числі тимчасових, місць відкритого зберігання будівельних матеріалів, конструкцій та устаткування слід забезпечити вільний під'їзд.

У разі зберігання на відкритих майданчиках горючих будівельних матеріалів, виробів, конструкцій із горючих матеріалів, а також устаткування в горючій упаковці вони розміщуються в штабелях чи групами площею не більше 100 м кв. Розриви між штабелями (групами) та відстань від них до будівель і споруд, що зводяться, підсобних будівель і споруд належить приймати не менше 24 м.

Круглий ліс слід укладати в штабелі не більше 1,5м заввишки з устанавленням між рядами упорів, які перешкоджають розкачування колод, а пиломатеріали – в штабелі заввишки не більше половини ширини штабеля в разі рядового укладання та не більше ширини штабеля в разі укладання в клітки.

Горючі будівельні відходи щодня прибираються з місць виконання робіт та з будівельного майданчика у спеціально відведені місця.

Меблі та устаткування (за винятком устаткування, що підлягає монтажу згідно із затвердженим графіком робіт) дозволяється завозити до будівлі, що зводиться, від моменту закінчення опоряджувальних робіт із негайним устанавленням на місце.

Використовувати у сходових клітках дерев'яні драбини дозволяється лише в будівлях не вище двох поверхів.

Допускається на час будівництва накривати негорючі сходи горючими матеріалами (для захисту від пошкоджень).

Коли будівля зводиться в три поверхи та більше, слід застосовувати металеві риштування.

Будівельні риштування споруд на кожні 40м їхнього периметру обладнують одними сходами чи однією драбиною, але не менш ніж двома сходами (драбинами) на всю будівлю. Настил та підмостки риштувань слід періодично та після закінчення робіт очищати від будівельного сміття, а за необхідності – посипати піском.

Опалубку з горючих і важкогорючих матеріалів дозволяється влаштовувати одночасно не більш ніж на три поверхи. Після досягнення необхідної міцності бетону дерев'яна опалубка й риштовання мають бути видалені з будівлі.

Роботи з вогнезахисту металоконструкцій для підвищення меж їх вогнестійкості мають виконуватись одночасно зі зведенням будівлі.

За наявності в будівлях горючих матеріалів слід вживати заходів щодо відвернення поширення пожежі через отвори у стінах та перекриттях (герметизація стиків внутрішніх і зовнішніх стін та міжповерхових перекриттів, ущільнення в місцях проходження інженерних комунікацій із забезпеченням нормативних меж вогнестійкості).

У споруджуваних будинках підпідлоговий простір у перекритті очищається від горючого сміття (стружки, трісок, тирси тощо) до настилання помосту.

Монтаж конструкцій з утеплювачем із матеріалів груп горючості Г3 та Г4 або із застосуванням утеплювачів з цих матеріалів має виконуватися за нарядом-допуском, який видається виконавцю робіт відповідальним за пожежну безпеку будівництва. У наряді-допуску зазначаються місце, технологічна послідовність, способи виробництва, конкретні протипожежні заходи, відповідальні за термін дії наряду. На місцях виконання робіт розміщують плакати „Вогнебезпечно: горючий утеплювач”.

Кількість утеплювачів і покрівельних рулонних матеріалів у місцях виконання робіт не повинна перевищувати змінної потреби.

До початку монтажу плит покриття з полімерними утеплювачами, укладання полімерних утеплювачів на покриття, виконання робіт з улаштування покрівель слід виконати всі передбачені проектом виходи на покриття будівель (зі сходових кліток, зовнішніми сходами) та обгородження. Для повідомлення про пожежу біля виходів на покриття мають бути встановлені телефони або інші засоби зв'язку.

Усі роботи, пов'язані із застосуванням відкритого вогню, проводяться до початку застосування горючих і важкогорючих матеріалів.

Використання агрегатів для наплавлення рулонних матеріалів із потовщеним шаром дозволяється лише у разі улаштування покрівель на залізобетонних плитах та покриттів із застосуванням негорючого утеплювача.

Заправляти паливом агрегати на покрівлі слід у спеціальному місці, забезпеченому вогнегасниками та ящиком із піском.

На ділянках електропрогрівання бетону розміщуються попереджувальні плакати та написи „Небезпечно. Під напругою”.

Для опалення мобільних (інвентарних) будівель належить використовувати парові й водяні калорифери, а також ТЕНи (електронагрівачі) заводського виготовлення з урахуванням НАПБ А.01.001-2014 *Правила пожежної безпеки в Україні*.

Сушіння одягу та взуття має проводитись у спеціально пристосованих приміщеннях, будівлях чи спорудах із центральним водяним опаленням або із застосуванням водяних калориферів.

У будівлях із металевих конструкцій з полімерними утеплювачами на час виконання будівельних робіт дозволяється використовувати лише системи повітряного чи водяного опалення із розташуванням топкових приміщень за межами будівель (на відстані не менше 18 м) або із протипожежною стіною 2-го типу.

Відстань від трубопроводів із теплоносієм до огорожу вальних конструкцій приймається не менше 0,1 м.

У разі використання для опалення та сушіння тимчасових опалювальних пристроїв і тепловироблювальних установок заходи пожежної безпеки мають бути викладені в проєкті виконання робіт.

У тимчасових побутових та адміністративних приміщеннях (спорудах), де неможливе влаштування центрального опалення, дозволяється мати пічне опалення, яке відповідає вимогам будівельних норм і НАПБ А.01.001-2014 *Правила пожежної безпеки в Україні*.

Пересувні й стаціонарні установки з пальниками інфрачервоного випромінювання мають бути обладнані автоблокуванням, яке припиняє подачу газу в разі згасання пальника.

Пересувні установки з пальниками інфрачервоного випромінювання, встановлювані на підлозі, повинні мати спеціальну стійку підставку. Балон із газом має розміщатися на відстані не

менше 1,5м від установки та інших опалювальних приладів, а від електролічильника, вимикачів та інших електроприладів – на відстані не менше 1,0 м.

Черговий працівник, що займається експлуатацією пересувних установок, зобов'язаний стежити, щоб вони перебували у справному стані, та реєструвати в журналі встановлення установок на поверхах.

Повітрянагрівальні установки, що працюють на рідкому й газоподібному паливі, повинні розміщатися на відстані не ближче 5,0м від будівлі, яка зводиться.

Резервуар для палива повинен мати ємність не більше 200л і розміщатися на відстані не менше 10м від повітрянагрівника та не менше 15м від будівлі, що зводиться. Паливо до повітрянагрівника слід подавати металевим трубопроводом.

З'єднання та арматури на паливопроводі монтуються герметично, щоб унеможливити підтікання палива. На паливопроводі до агрегату, біля витратного бака, слід установлювати запірний вентиль для припинення подачі палива до установки в разі пожежі чи аварії.

Під час монтажу та експлуатації установок, які працюють на газовому паливі, потрібно дотримувати таких правил:

- у тепловироблювальних установках мають бути стандартні пальники, що мають заводський паспорт;
- пальники мають працювати стало без відриву полум'я та проскакування його всередину пальника, в межах необхідного регулювання теплового навантаження агрегату;
- вентиляція приміщення з тепловироблювальними установками має забезпечувати триразовий повітрообмін.

До монтажу та експлуатації допускаються електрокалорифери тільки заводського виготовлення, зі справними сигналізацією й блокуванням, яке унеможливує подачу електроенергії до нагрівальних елементів, коли вентилятор не працює, автоматикою контролю за температурою повітря на виході та її регулюванням, електричним і тепловим захистом, передбаченим у калорифері.

Монтаж, підготовка до роботи та пуск електрокалорифера мають здійснюватись у порядку викладеному в паспорті заводу-виробника.

Освітлювальні прожектори на території будівельного майданчика зазвичай установлюють на окремих опорах.

До початку основних будівельних робіт належить забезпечити протипожежне водопостачання будови від пожежних гідрантів на водогінній мережі або з резервуарів (водойм).

Усі працівники (виконавці робіт) зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками та іншими наявними первинними засобами пожежогасіння.

Не дозволяється:

- розміщувати на території будівництва споруди з відхиленням від обов'язкових вимог чинних норм, правил і затвердженого будгеплану;
- розміщувати в будівлях, що зводяться, тимчасові склади, майстерні та адміністративно-побутові приміщення з незахищеними несучими металевими конструкціями й панелями з горючими полімерними утеплювачами;
- розводити на території будівництва багаття, курити в місцях зберігання й застосування горючих матеріалів, а також у тимчасових адміністративно-побутових приміщеннях і спорудах;
- закривати (утеплювати) конструкції риштовань горючими матеріалами (фанерою, пластиком, плитами ДВП, брезентом тощо);
- виконувати всередині будівель і споруд роботи із застосуванням горючих речовин і будівельних матеріалів груп горючості Г3 та Г4 одночасно з будівельно-монтажними роботами, пов'язаними із застосуванням відкритого вогню (зварювання, підігрівання труб тощо);
- заливати бітумною мастикою ребра профільованого настилу під час наклеювання пароізоляційного шару та потовщувати шари мастики з відхиленням від проекту;
- улаштовувати сушарні в тамбурах та інших приміщеннях, розташованих біля виходів із будівель;

- застосовувати відкритий вогонь, а також використовувати вогневі та електричні калорифери й газові пальники інфрачервоного випромінювання в тепляках;
- використовувати для просушування та обігрівання приміщень саморобні нагрівальні прилади, жаровні, мангали, електроприлади з відкритими нагрівальними елементами;
- зберігати горючі та важкогорючі речовини й матеріали, а також проводити інші види робіт у місцях, де працюють установки з газовими пальниками інфрачервоного випромінювання;
- застосовувати горючі матеріали для м'якої вставки між корпусом електрокалорифера та вентилятором;
- установлювати прожектори на покрівлях із горючих матеріалів та на будівлях із полімерними утеплювачами в огорожувальних конструкціях;
- зберігати паливо для заправлення агрегатів, а також порожню тару із-під палива на покрівлі.

Під час експлуатації пальників інфрачервоного випромінювання забороняється:

- використовувати їх у приміщеннях без природного провітрювання або штучної вентиляції з відповідною кратністю повітрообміну, а також на підвальних та цокольних поверхах;
- використовувати пальники з пошкодженою керамікою, а також із видимими язиками полум'я;
- використовуватися установкою, якщо в приміщенні з'явився запах газу;
- спрямовувати теплові промені пальника безпосередньо в бік горючих матеріалів, балонів з газом, газопроводів, електропроводок тощо;
- послуговуватися газовими установками одночасно з установками на твердому паливі;
- зберігати в приміщеннях, де проводиться осушування, а також поблизу працюючої установки запасні балони;
- застосовувати відкритий вогонь поблизу балонів із газом. Під час роботи на відкритих майданчиках (для обігрівання робочих місць, осушування зволжених ділянок тощо) слід використовувати лише вітростійкі пальники (наприклад, ГИИ-1).

Під час експлуатації тепловироблювальних установок забороняється:

- працювати на установках із порушеною герметичністю паливопроводів, нещільними з'єднаннями корпусу форсунки з тепловироблювальною установкою, несправними димоходами, які спричиняють проникнення продуктів згорання в приміщення, несправними електродвигунами пусковою апаратурою, а також за відсутності теплового захисту електродвигуна та за інших несправностей;
- працювати з невідрегульованою форсункою (з невідрегульованим горінням палива);
- використовувати для з'єднання паливопроводів гумові або поліхлорвінілові шланги та муфти;
- улаштувати огорожі з матеріалів груп горючості Г3 та Г4 біля установки й витратних баків;
- відігрівати паливо проводи відкритим полум'ям;
- здійснювати пуск тепловироблювальної установки після короткотривалої зупинки без продування її повітрям;
- запалювати робочу суміш через оглядове вікно;
- регулювати зазор між електродами свічок на тепловироблювальній установці, що працює;
- приводити тепловироблювальну установку в дію за відсутності захисних ґрат на повітрозабірних колекторах.

Під час експлуатації електрокалорифера забороняється:

- вимикати сигналізацію або блокування;
- перевищувати температуру повітря на виході з електрокалорифера, встановлену заводом-виробником;
- вмикати електрокалорифер, коли не працює вентилятор (блокування слід перевіряти перед кожним пуском);
- сушити одяг або інші горючі матеріали на електрокалорифері чи біля нього;
- зберігати в приміщенні, де встановлений електрокалорифер, горючі речовини та матеріали.

3. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі.

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це службу порятунку за номером телефону – **101 (112)**. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- повідомити про виникнення пожежі адміністрацію та диспетчера університету за номером телефону **258-20-09, вн. 72-009**;
- викликати (за необхідністю) інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газову тощо);
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням вогнегасників та інших наявних засобів пожежогасіння.

Керівник, посадова особа, який прибув на пожежу, повинні:

- перевірити, чи викликані пожежно-рятувальні підрозділи;
- перевірити, чи оповіщено людей про пожежу;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі та надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Телефони:

Відділ з питань ПБ та ЦЗ –	258-25-32 (вн.72-532)
Начальник відділу –	258-22-01 (вн.72-201)
Диспетчер університету –	258-20-09 (вн.72-009)
Чергові електрик, сантехнік –	258-24-29 (вн.72-429)

Інструкцію розробив:
Начальник ВПБ та ЦЗ
НУ „Львівська політехніка”

Комарницький Я.О.

Погоджено:

Заступник начальника ГУ ДСНС України
у Львівській області із запобігання
надзвичайним ситуаціям

Оношко О. А.

Проректор з НВР
НУ „Львівська політехніка”

Крайовський В.Я.

Голова профкому працівників
НУ „Львівська політехніка”

Гайдук В.Г.

Начальник юридичного відділу
НУ „Львівська політехніка”

Мороз А.М.

"03" січня 2020 року.